

Scenariusz zajęć

Blok tematyczny: „Tradycje i zwyczaje Bożego Narodzenia na Śląsku Opolskim”

Temat zajęć: Co nam się kojarzy ze Świętami Bożego Narodzenia?

Klasa: IV – 6 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym

Czas: 135 min

Cele główne:

- kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych;
- doskonalenie percepcji wzrokowej i słuchowej.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- zna zwyczaje bożonarodzeniowe;
- rozpoznaje i śpiewa najbardziej popularne kolędy polskie;
- czyta samogłoski;
- naśladuje, kontynuuje i uzupełnia sekwencje wzorów;
- dodaje w zakresie 10 na materiale konkretnym;
- współpracuje w grupie i uczestniczy w zabawach ruchowych;
- rozumie i stosuje reguły zabawy.

Metody:

- elementy Metody Krakowskiej: stymulacje lewopółkulowe - sekwencje, Czytanie Symultaniczno-Sekwencyjne - samogłoski;
- pogadanka;
- instruktaż;
- pokaz;
- ćwiczenia praktyczne.

Formy pracy:

- indywidualna jednolita;
- zbiorowa jednolita;

Środki dydaktyczne

- ilustracje przedstawiające: choinkę, piernik, rybę, gwiazdę betlejemską, prezent, buty, pisanka, babka wielkanocna, flaga Polski, drzewo;
- 12 piłeczek z numerami, woreczek;
- 12 zadań matematycznych – dodawanie w zakresie 10;
- 12 ilustracji przedstawiających wigilijne potrawy: opłatek, barszcz z uszkami, karp smażony, karp w galarecie, kapusta z grochem; kapusta z grzybami, kompot z suszu, kutia, kluski z makiem, moczka, pierogi, śledź w oleju;
- 6 ilustracji obrazujących polskie kolędy: pasterze, noc, Jezus leżący w żłobie, Maryja trzymająca malutkiego Jezusa na rękach, 3 królowie, anioł;
- kontur swetra;
- 6 zestawów elementów wielkości 2cm x 2cm (po 10 w zestawie): choinki, renifery, anioły, dzwoneczki, gwiazdeczki, bombki;
- papierowa choinka z samogłoskowymi z bombkami;
- zestaw 12 bombek samogłoskowych;
- płyty CD z polskimi kolędami;
- odtwarzacz CD.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów; wprowadzenie w tematykę zajęć – *co nam się kojarzy ze Świątami Bożego Narodzenia*: nauczyciel rozkłada przed dziećmi 10 obrazków, z których 5 bezpośrednio dotyczy Świąt Bożego Narodzenia. Zadaniem uczniów jest wybranie spośród 10 obrazków tych, które kojarzą im się z tradycjami bożonarodzeniowymi.

Proponowane obrazki dotyczące świąt to: *choinka, piernik, ryba, prezent, gwiazda betlejemska*.

2. „12 wigilijnych potraw Śląska Opolskiego” - matematyczna loteryjka: nauczyciel prezentuje uczniom tajemniczy worek, który zawiera 12 malutkich piłeczek z numerami od 1 do 12. Każdej piłeczce przypisane jest jedno zadanie matematyczne oraz ilustracja, przedstawiająca wybraną potrawę wigilijną. Dzieci kolejno losują po dwie piłeczki, podają nauczycielowi wylosowany numer, po czym rozwiązują dane zadanie

matematyczne. Po poprawnym rozwiązaniu zadania uczeń otrzymuje ilustrację przypisaną do tego zadania, prezentuje ją pozostałym dzieciom i głośno mówi, co to za potrawa wigilijna.

3. „*Co pasuje do tej kolędy?*” – nauczyciel prezentuje uczniom 6 ilustracji, które związane są z polskimi kolędami:

- pasterze;
- noc;
- Jezus leżący w żłobie;
- Maryja trzymająca malutkiego Jezusa na rękach;
- 3 królowie;
- anioł.

Następnie prezentuje dzieciom fragmenty znanych, polskich kolęd: „*Przybieżeli do Betlejem*”, „*Cicha noc*”, „*Lulajże Jezuniu*”, „*Gdy śliczna Panna*”, „*Mędracy świata monarchowie*”, „*Anioł pasterzom mówi*”. Uczniowie mają za zadanie dopasować ilustrację do wysłuchanej kolędy, np. ilustrację pasterzy do kolędy *Przybieżeli do Betlejem*.

4. „*Świąteczny sweterek Antka*” – naśladowanie i kontynuowanie sekwencji dwuelementowych: nauczyciel prezentuje uczniom wycięty kontur swetra oraz przedstawia im następującą historię:

Wasz kolega Antek dostał rok temu od Świętego Mikołaja piękny, ręcznie wykonany bożonarodzeniowy sweter. Sweter Antka nie był zwyczajnym swetrem, był swetrem wyjątkowym, powiedziałabym nawet magicznym! Były na nim wyszyte śliczne aniołki, gwiazdeczki, dzwoneczki i wiele innych świątecznych i zimowych obrazków. Niestety podczas prania wszystkie te kolorowe i wyjątkowe elementy się pomieszały. Antek bardzo się zasmucił, kiedy zobaczył, że wszystkie, różnobarwne i zachwycające wzorki totalnie się ze sobą wymieszały. Pomyślał sobie, że musi jak najszybciej spróbować naprawić swój sweter. Postanowił, że poprosi o pomoc dzieci, które na pewno chętnie pomogą mu ułożyć wszystkie wzory tak, żeby sweter był gotowy na zbliżające się święta. Czy Antek miał rację? Pomóżecie mu ułożyć wzorki na jego swetrze?

Po przedstawieniu historii nauczyciel prezentuje uczniom 6 zestawów elementów (po 10 w zestawie): choinki, renifery, anioły, dzwoneczki, gwiazdeczki i bombki. Następnie z dwóch dowolnych zestawów układa pierwszy wzór składający się z 6 obrazków,

tworząc tym samym sekwencję dwuelementową, np. *gwiazdka – choinka – gwiazdka – choinka – gwiazdka – choinka*. Wybiera spośród uczniów jedno dziecko, które z użyciem takich samych elementów ma ułożyć identyczny wzór i przykleić go na swetrze Antka. Po wykonaniu tego zadania nauczyciel układa inny wzór i poleca go odtworzyć kolejnemu dziecku.

5. „*Choinkowe ozdoby samogłoskowe*” – doskonalenie umiejętności odczytywania samogłosek: nauczyciel prezentuje uczniom choinkę ozdobioną bombkami, na których napisane są samogłoski: A U I O E Y. Następnie rozkłada przed dziećmi 12 bombek, podpisanych wyżej wymienionymi samogłoskami. Zadaniem uczniów jest przyporządkowanie identycznych bombek: *bombka z samogłoską A do bombki z samogłoską A* i nazwanie danej samogłoski.
6. Pożegnanie uczniów i podziękowanie za wspólną pracę i zabawę. Wspólne zaśpiewanie kolędy: „*Lulajże Jezuniu*”.

Bibliografia:

1. <http://www.dziennikzachodni.pl/artykul/1065134,potrawy-wigilijne-tradycyjne-i-pyszne-potrawy-wigilijne-przepisy-zdjecia,id,t.html> – (dostęp 27.01.2016r.)
2. <http://opole.naszemiasto.pl/artykul/12-tradycyjnych-potraw-na-wigilijny-stol-przepisy,1207123,galop,t,id,tm.html> - (dostęp 27.01.2016r.)
3. <http://miastodzieci.pl/kolorowanki/67:kolorowanki-i-malowanki-boze-narodzenie-obrazki-religijne/> - (dostęp 27.01.2016r.)
4. Płyta CD „*Kolędy*” Arka Noego 2009

Autor scenariusza: mgr Sabina Polok-Klimek, nauczyciel w Zespole Szkół Specjalnych w Opolu

Załączniki:

Zadanie nr 2 – opisy i zdjęcia potraw wigilijnych zaczerpnięto z poniższych stron internetowych:

- ✓ <http://opole.naszemiasto.pl/artykul/12-tradycyjnych-potraw-na-wigilijny-stol-przepisy,1207123,galop,t,id,tm.html>
- ✓ <http://www.dziennikzachodni.pl/artykul/1065134,potrawy-wigilijne-tradycyjne-i-pyszne-potrawy-wigilijne-przepisy-zdjecia,id,t.html>

Zadanie nr 3 – ilustracje zaczerpnięto z poniższej strony internetowej:

- ✓ <http://miastodzieci.pl/kolorowanki/67:kolorowanki-i-malowanki-boze-narodzenie-obrazki-religijne/>

Zadanie nr 4

- ✓ przykładowe zestawy elementów bożonarodzeniowych:

Rysunek 1: Elementy bożonarodzeniowe¹

- ✓ bożonarodzeniowy sweter Antka - przykładowy szablon:

Rysunek 2: Bożonarodzeniowy sweter Antka²

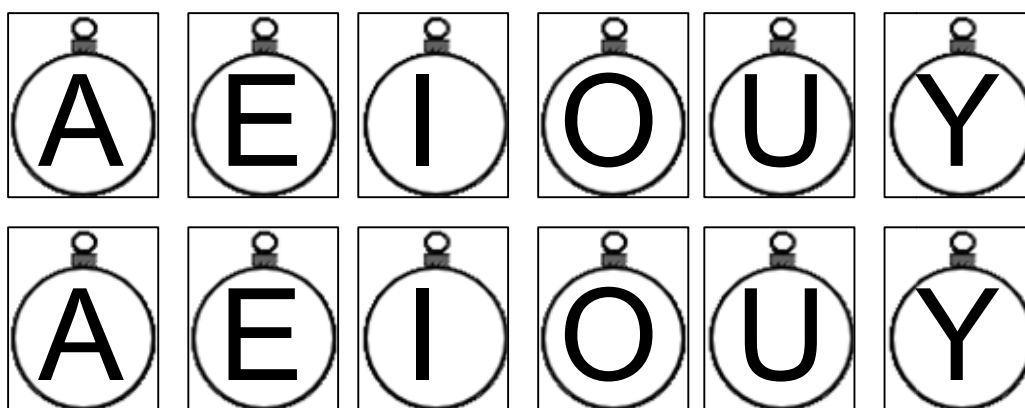
¹ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2016r.

² Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2016r.

Zadanie nr 5

Rysunek 3: Choinka samogłoskowa³

Rysunek 4: Samogłoskowe bombki⁴

³ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2016r.

⁴ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2016r.